

Allerzielen – bij Lc 24 13-35

2 november 2023, O.L.V. van de H. Rozenkrans, Glanerbrug

Vandaag, met Allerzielen, staan we in een eeuwenoude traditie waarin we onze dierbare overledenen herdenken.

We gedenken vandaag hoe we onze dierbare overledenen in onszelf meedragen. Hoe zij deel van ons zijn geworden. Hoe zij verweven zijn met ons en ons hebben gevormd.

Maar Allerzielen is meer dan gedenken: met Allerzielen *bidden* we voor onze dierbare overledenen, opdat onze geliefden zullen worden opgenomen in Gods genade: *'Heer, geef hen de eeuwige rust en moge het eeuwig licht hen verlichten'*.

We bidden vandaag dat ze op een veilige, vredige plek zijn die wij Hemel noemen, waar ze vrij zijn van pijn en zorgen. Dat ze weer bij God zijn. God, die ons gevormd heeft en ons voortdurend omvormt. God, die ons begrip te boven gaat en desondanks ons nabij is en ons draagt en troost.

Bij ieder van ons zijn dierbaren heengegaan. En hoe graag we ook willen, ze komen niet terug in dit leven. Verdriet, verlies... we ontkomen er niet aan.

Wij mogen echter geloven in een onsterfelijke ziel; en dat ieder mens zo uniek is en zo beeld van God, dat wij elkaar zullen herkennen in dat volgend leven. Los van DNA en vingerafdrukken, maar verbonden in indrukken, die onuitwisbaar zijn.

Onze dierbare doden horen bij ons en blijven in ons voortleven. In onze herinneringen en in ons doen en laten. Wij herkennen hen in onszelf en in onze kinderen. Zo zijn zij geen verleden maar in ons tegenwoordig. Door een gebaar, een oogopslag, een woord of anekdote herkennen wij hen soms plotseling. Zoals de Emmaüsgangers Jezus plots herkenden in het breken van het brood.

De Emmaüsgangers waren verblind door verdriet en herkenden Jezus eerst niet. Ze vertelden over Zijn dood en de aanleiding daartoe. Bij onze dierbaren kan dat ook van alles zijn: een plotseling weggerukt zijn of door een langslappende ziekte. Daar zijn we vaak lange tijd vol van.

Maar Jezus vertelde de Emmaüsgangers over de verhalen uit de Schriften. Over onze Vader, die ook onze Moeder is. Over onze Schepper die hemel en aarde gemaakt heeft en niet loslaat het werk van zijn handen. Over hoe ons de schellen van de ogen kunnen vallen en hoe we soms opeens verstaan, begrijpen, wat er gezegd is, bedoeld wordt. En hoe we Gods hand daarin kunnen herkennen.

Soms zien we in ons verdriet niet dat er mensen met ons oplopen die iets van Jezus laten zien.

Jezus was niet meer in dat lege graf. Daar moeten we hem niet zoeken. Daar moeten we onze dierbare doden niet zoeken. Zij gaan met ons mee en leven in ons voort. Wij dragen hen in ons, zoals God *ons* in zich draagt, zoals God in ons leeft.

God, die ons beter kent dan wij onszelf kennen, die ons begrip te boven gaat. Die ons geweven heeft in onze moeders schoot. Die ons kent en doorgrondt, onze gedachten doorziet en ons overal opmerkt. Die de wegen kent die wij moeten gaan, ook wanneer die voor ons duister zijn.

Ja, God is overal rondom ons. Hij leeft in ons en omsluit ons van achteren en van voren – waarom zou het na ons heengaan anders zijn? Hij is in de hemel én in het dodenrijk. God laat ons niet los.

Waar het duister is, maakt Hij het licht. Want in alle duisternis licht God op in kleine gebaren, in aandacht en nabijheid. En zo kan hoop en liefde weer in óns oplichten, ons koude hart verwarmen, onze eenzaamheid opheffen, ons houvast geven en op de been houden. Ons laten ópleven: dan vlamt er weer levenskracht in ons op. Moed om door te gaan.

En als die hoop en liefde God is, dan is het God die ons koude hart verwarmt, ons houvast geeft en verder met ons meetrekt. Dan is het God die niet in het verdriet blijft, en niet in het graf is, en ook niet ver weg in Emmaüs, maar dan is het God die ons weer doet opstaan en in beweging zet, op weg naar het hemelse Jeruzalem.

En die weg is ook moeilijk. Jezus weet van de liefde die er nog altijd is, van de wrok om wat niet of juist wel gezegd is, om wat wel of juist niet gedaan is, om wat wel of juist niet gebeurd is. Waren dingen soms maar anders gegaan!

Die worsteling, om uit die soms verstikkende twijfel en eenzaamheid te komen, kan ons zo verlammen, verblinden en afleiden van troost die dichtbij is. Want vaak op juist die momenten is Jezus ons nabij – in een luisterend oor, bij een kopje koffie of thee, een vriendelijk woord...

Jezus laat zich zien in het breken van het brood. Hij wordt kenbaar en herkenbaar in onze gebrokenheid, maar ook in het *delen* van ons verdriet, in het spreken over elkaar, in het ophalen van herinneringen. We hebben elkaar nodig om iets van God te ervaren. Zo voeden wij elkaar.

Dat is het wonder van Jezus' nabijheid: hij is daar waar liefde woont. Jezus weet als geen ander van lijden en pijn. Hij weet van eenzaamheid, van roddel. Hij weet van het dragen van een kruis. Hij weet van verlies van zijn dierbaren. Hij weet van angst voor de dood en van het sterven zelf. Daarom bidden we vanavond. Zowel voor ons als voor onze overleden dierbaren!

We leren van de Emmaüsgangers dat wie wij hebben moeten loslaten, die niet zomaar verdwenen is. Onze dierbare doden maken nog steeds deel uit van ons leven, ook nu zij er niet meer zijn. Zij zijn ergens anders, maar altijd bij God.

Als kinderen van God zijn we verwant aan elkaar. En in het verbond met God zijn we met Hem en met elkaar verbonden. God vergeet ons niet! Onze naam is in zijn hand geschreven.

En als wij ook *leven* in de palm van Gods hand – dan zijn onze dierbare overledenen immers ook nog bij ons!

En zo mogen wij ons toevertrouwen aan God. Toevertrouwen aan zijn eeuwig licht. Vertrouwen dat Hij ons niet vergeet.

Met die God kunnen wij door Jezus een relatie aangaan. Als we dat kunnen geloven, betekent dat dat we niet in iets geloven, maar in iemand. Er zal geen Niets zijn, er zal niet Niemand op ons wachten. Waar we uiteindelijk toe bestemd zijn is een leven met de Ander, met God.

In de warmte van Gods liefde, die onsterfelijk is, leven onze dierbaren voort op een andere manier. Maar nooit alleen.

Amen.